

HER ZAMAN KURBAN- İSRAİL'İN MEVCUT SAVAŞLARI

Tanya Reinhart [1]

Çeviri: Ayten Sönmez

İsrail söyleminde, İsrail her zaman komşularının zalim saldırılarının masum kurbanı olmuştur. Bu gerçeklik algısı İsrail'in şimdiki iki savaşıyla daha da kuvvetlenmiştir: Gazze'de Filistinlilere ve Lübnan'a karşı savaşları. Bu görüşe göre, her iki durumda da İsrail iyi niyetini göstermiş; 2000'de Güney Lübnan'daki işgalini sonlandırdığı gibi 2005'te de Gazze Şeridi'ndeki işgalini sonlandırmıştır. Fakat bu algılayışa göre, öteki taraf İsrail'e nedensiz roket saldırılarıyla karşılık vermiştir. Bu dünya görüşü, İsrail Askeri İstihbaratı Araştırma Birimi Başkanlığı görevini yeni tamamlayan Tugay Komutanı General Yossi Kuperwasser tarafından şöyle özetlenmektedir: “Bence Filistinliler, işgalin sona ermesini istemiyor. İşgalin sona erdiği Gazze'den bize roket atmaya sürdürmelerinin anlamı budur. Bunun amacı ne? Onları vurmamız için bizi zorlamak mı?” (Weitz, 2006).

İki savaş arasındaki benzerlikleri pekiştirmek gerekirse, her ikisi de İsrail askerlerinin 28 Haziran'da Hamas tarafından ve 12 Temmuz'da Hizbullah tarafından rehin alınmasıyla başlamış gibi algılanıyor. Fakat her iki savaşta da olayların İsrail tarafından algılanışı gerçeklikle çok az uyuyor.

İsrail ordusunun Gazze'deki saldırganlığının rehin alınan İsrail askerleriyle bir alakası yok. Yüksek Güvenlik Uzmanı Alex Fishman'ın ayrıntılı bir biçimde bildirdiği gibi, ordu, Hamas'ın altyapısını ve hükümetini çökertmek amacıyla aylar öncesinden bir saldırı için hazırlanmakta ve devamlı olarak bunu zorlamaktaydı. 8 Haziran'da Hamas hükümeti üyelerinden Abu Samhadana'ya suikast düzenleyerek bir gerginlik başlattı ve bu gerginliği Gazze Şeridi'ndeki sivilleri bombalamasıyla artırdı.

Daha geniş ölçekli bir hareket için hükümet onayı zaten 12 Temmuz'da verilmişti; fakat bu onay bir sonraki gün hava bombardımanı ile sivillerin öldürülmesi neticesinde oluşan küresel yankının sonrasına ertelendi. Askerin rehin alınması emniyet kanadı oluşturdu ve operasyon 28 Haziran'da Gazze'nin altyapısının yok edilmesi ve Batı Şeria'daki Hamas liderlerinin tutuklanmasıyla başladı, ki bu, haftalar öncesinden planlanmıştı (Fishman, 30 Haziran 2006).[2]

Kupperwasser'in sözlerinde açıkça görüldüğü gibi, İsrail'in anlatısı şöyle: İsrail, İsraili yerleşimcileri Gazze Şeridi'nden gönderdiğinde bu aynı zamanda oradaki işgalini sona erdirdiği anlamına geliyor ve dolayısıyla Filistinlilerin davranışı nankörlük. Fakat bu açıklama kadar gerçekten uzak bir şey olamaz. Aslında, Geri Çekilme Planı'nda önceden belirlendiği biçimde Gazze tamamen İsrail askeri kontrolü altında tutulacak ve dışarıdan yönetilecekti. İsrail, Şerit'in herhangi bir ekonomik bağımsızlık olasılığını engelledi ve başından itibaren Kasım 2005'te sınır geçişlerine dair yapılan antlaşmanın hiçbir maddesini uygulamaya sokmadı. İsrail Gazze'nin pahalı işgalini ucuz bir işgalle değiştirdi; yani İsrail'in, işgalcinin Şerit'i koruma sorumluluğunu ve -dördüncü Cenevre Sözleşmesi'nde belirlendiği biçimde- yaklaşık bir buçuk milyon sakininin yaşamını ve refahını göz önüne alarak meşrulaştırdığı işgal.

İsrail'in dünyadaki en yoğun nüfuslu yerlerden biri olan ve doğal kaynaklardan yoksun olan bu toprak parçasına ihtiyacı yok. Sorun şu ki, Batı Şeria'yı elinizde tutmak istiyorsanız Gazze'yi özgür bırakamazsınız. Filistinlilerin üçte biri Gazze Şeridi'nde yaşıyor. Eğer özgürlüklerine kavuşurlarsa Batı ve Arap dünyasına serbestçe erişimleriyle Filistin'in bağımsızlık mücadelesinin merkezi olacaklar. Batı Şeria'yı kontrol altında tutmak için İsrail'in Gazze'yi tamamen kontrol etmesi gerekiyor. İsrail'in geliştirdiği yeni kontrol yöntemi ise tüm Şerit'i dünyadan tamamen soyutlanmış bir esir kampına çevirmek.

Kuşatma altındaki insanların umut edecek bir şeyleri ve siyasi mücadele için alternatif araçları yok; kendilerine acımasızca hükmedene karşı savaşmak için sürekli yollar arıyorlar. Hapsedilmiş Gazzeli Filistinliler, Şerit'in yakınlarında yaşayan İsrailileri rahatsız etmek için bir yol buldular. Qassam roketlerini, Gazze duvarının ötesine, Şerit'in sınırındaki İsrail kasabalarına atıyorlar. Bu ilkel roketler hedef tutturma kesinliğinden yoksun ve nadiren can kaybına yol açıyor; ama fiziksel ve psikolojik zarar veriyor ve hedef alınan İsrail mahallelerindeki yaşamı ciddi biçimde etkiliyor. Birçok Filistinlinin gözünde bu roketler İsrail'in onlara karşı açtığı savaşa bir cevap niteliği taşıyor. Gazze'den bir öğrencinin New York Times'a söylediği gibi, "Neden korku içinde yaşayanlar sadece bizler olalım? Bu roketler sayesinde İsraililer de korkuyu tadıyor. Ya barış içinde birlikte yaşamak zorundayız ya da birlikte korku içinde yaşayacağız" (Myre, 2006).

Ortadoğu'nun en güçlü ordusunun bu ev yapımı roketler karşısında askeri bir cevabı yok. Kendini ortaya koyan olası bir cevap Hamas'ın öteden beri önerdiği kapsamlı bir ateşkes. Hamas çoktan sözünü tutabileceğini kanıtladı. Ocak 2005'te Hamas silahlı mücadele yerine siyasi mücadele yoluyla çözüm önerdiğini bildirdi ve karşılıklı ateşkesi ("tahdiya"-durgunluk) kabul etti. O zamandan beri geçen 18 ayda Hamas bir tane bile terör eylemi gerçekleştirmedi. Güvenlik kaynaklarına göre, Filistin seçimlerinden beri, Hamas, Gazze'den Qassam roketleri atma eylemlerine bile karışmadı; bunların çoğu El-Fetih'in küçük fraksiyonları tarafından gerçekleştirildi (Harel, 10 Nisan 2006). Tek istisna Haziran ayında İsrail'in ağır tahrikiyle gerçekleşen gerginlik sırasında oldu. Yine de Hamas, Gazze ve Batı Şeria'nın işgaline karşı siyasi mücadele yürütme kararına sadık kaldı. İsrail'e göre Filistin seçimlerinin sonuçları tam bir felaket; çünkü ilk defa, sadece İsrail'in talepleriyle işbirliği içinde olmaksızın Filistinlilerin çıkarlarını temsil etmekte kararlı bir yönetim ortaya çıktı.

İşgali sona erdirmek İsrail tarafından düşünülme bile istenmediği için Filistinlileri yıkıcı şiddetli güç kullanımıyla kırma seçeneği ordu tarafından desteklendi. İsyanın boşuna olduğunu ve hayatta kalmak için tek umutlarının bu esir hayatını kabul etmek olduğunu anlayana kadar aylarca aç bırakılmalı, bombalanmalı, ses bombaları ile terörize edilmeliydiler. Seçilmiş siyasi sistemleri, kurumları ve polisleri yok edilmeliydi. İsrail'in görüşüne göre Gazze, hapishane gardiyanları ile işbirliği içindeki çeteler tarafından yönetilmeliydi.

İsrail ordusu savaşa aç. Esir edilmiş askerlerin durumu ile ilgili endişelerin yoluna çıkmasına izin veremez. 2002'den beri ordu, Cenin'deki "Savunma Hattı" çizgisindeki gibi bir "operasyon"un Gazze için de gerekli olduğunu iddia ediyor. *Road Map to Nowhere* (ss. 124-130) adlı kitabımda ayrıntılarıyla belgelendiği gibi 15 Temmuz 2005'te (geri çekilmeden önce) ordu, Gazze'ye karşı girişilecek bu ölçekteki bir saldırı için Şerit sınırına güç yığınağı yaptı. Fakat sonra ABD veto uyguladı. Rice, haşin ve fırtınalı olarak nitelendirilen bir acil ziyarette bulundu ve ordu geri adım atmaya zorlandı (Erlanger, 2005). Nihayet zamanı gelmişti. Amerikan Yönetimi'nin doruk noktasındaki İslam fobisiyle birlikte, ABD böyle bir operasyona izin vermeye hazır görünüyordu. Tek şart, sivillere saldırıların aşırı bir biçimde ortaya konmasıyla küresel bir çılgınlığın yükselmemesiydi.[3]

Eğer, Filistin topraklarının 40 yıllık işgalinin ardından İsrail kendini hâlâ Filistin saldırganlığının kurbanı olarak görebiliyorsa, ikinci cephesi olan Lübnan'da da aynı hislerin hâkim olduğunu görmek şaşırtıcı değil. Bu cephede bu algının nasıl ortaya çıktığını anlamak daha kolay. Çünkü İsrail'in kuzeyinde yaşayanlar bir aydan fazla bir süredir sığınaklardalar, bombalanıyorlar ve tehlikedeler. İsrail'in Birleşik Devletler tarafından da desteklenen iddiası, hiçbir ülke vatandaşına yönelik böylesi bir saldırıyı karşılıksız bırakmaz ve bu iddiaya sempatiyle yaklaşan birçok kesim var. Fakat isterseniz tüm bunların tam olarak nasıl başladığını yeniden ortaya koyalım.

12 Temmuz Çarşamba günü Hizbullah üyesi bir grup Lübnan-İsrail sınırında devriye gezen İsrail ordusuna ait iki zırhlı cipe saldırdı. Saldırıda üç İsrail askeri öldü ve ikisi rehin alındı. Ayrıca dikkati dağıtmak için Hizbullah, sınır yakınlarına Katyuşa roketi fırlattı. Böylece İsrail ordusunun, tabura yapılan saldırıyı fark etmesi engellendi. Birkaç saat sonra Beyrut'taki bir basın toplantısında Hizbullah lideri Şeyh Hasan Nasrallah mahkûm değişimini amaçladıklarını açıkladı. Esir edilen iki İsrailli askere karşılık İsrail, önceki mahkûm değişiminde vermeyi reddettiği üç Lübnanlı mahkûmu serbest bırakacaktı. Nasrallah "bölgeyi savaşa sürüklemek istemediğini" söyledi ve ekledi: "Mevcut tahdidimiz zayıftan kaynaklanmıyor... Eğer İsrail bizimle yüzleşecekse, sürprizlere hazır olmalı" (Stern, 2006).

Fakat İsrail hükümeti, diplomasi, pazarlık ya da hiç olmazsa mesele hakkında soğukkanlı düşünmek için hiç zaman ayırmadı. Aynı gün yapılan kabine toplantısında Lübnan'a ağır saldırı kararı aldı. *Ha'aretz*'in bildirdiği şekliyle "İsrail'in daha önceki Hizbullah saldırılarına verdiği karşılıklardan keskin bir dönüşle, kabine oybirliği ile dünkü olaylardan Lübnan hükümetinin sorumlu tutulması konusunda anlaşta." Olmert, "Bu sabahki olaylar terör saldırısı değildir, İsrail'e sebepsiz yere ve bir provokasyon olmadan saldıran bağımsız bir devletin eylemidir," dedi ve ekledi: "Hizbullah'ın da parçası olduğu Lübnan hükümeti bölgesel istikrarın altını kazıyor. Lübnan suçludur ve eylemlerinin sonuçlarına katlanacaktır" (Harel vd., 2006).

Kabine toplantısında İsrail Savunma Kuvvetleri, Lübnan hükümetini ve Lübnan'daki stratejik noktaları hedef alan çeşitli operasyonların yanı sıra Hizbullah'ın roket bataryalarının bulunduğu Güney Lübnan'a kapsamlı bir saldırı yapılmasını önerdi. Hükümet iki öneriyi de hemen kabul etti. Kabine kararı Savunma Bakanı Amir Peretz

tarafından şu sözlerle özetlendi: “Tehdit aşamasını atıyoruz ve direkt eyleme geçiriyoruz” (Harel vd., 2006).

Aynı gün 21.50’de, *Ha’aretz* internet sayfası, İsrail’in halihazırda merkez Lübnan’daki köprüleri bombalamış olduğunu ve Güney Lübnan’daki Hizbullah mevzilerine saldırdığını bildirdi (Harel, 12 Temmuz 2006). Uluslararası Af Örgütü’nün ertesi günkü (13 Temmuz 2006) basın bildirisi, saldırılarda “40 civarında Lübnanlının öldüğünü... Lübnanlı kurbanların arasında, Nebatiye yakınındaki Dweir Köyü’nde sekizi çocuk on kişilik bir ailenin ve Tire yakınlarındaki Baflay Köyü’nde yedi aylık bir bebekleri ile yedi kişilik bir ailenin bulunduğunu, bunda ve diğer saldırılarda 60’tan fazla sivilin yaralandığını” bildirdi.

İşte bu noktada, Hizbullah çarşamba gecesi, ilk İsrail saldırısını takiben İsrail’in kuzeyine roket saldırısına başladı. Aynı gece ilerleyen saatlerde (perşembe sabahı şafak sökmeden) İsrail Beyrut’a ilk saldırısını gerçekleştirdi. İsrail uçakları Beyrut Uluslararası Havaalanı’nı bombaladı ve hava saldırılarında en az 27 Lübnanlı sivil öldü. Buna karşılık olarak perşembe günü Hizbullah’ın roket saldırıları yoğunlaştı. 1982 yılındaki Lübnan Savaşı’ndan bu yana gerçekleştirilen bu en büyük saldırıda Lübnan’dan İsrail’e 100’den fazla Katyuşa roketi atıldı. Bu saldırılarda iki İsraili sivil öldü ve 132’si hastaneye kaldırıldı (Khoury, 2006). Ertesi gün İsrail’in, Beyrut’taki Şii mahallelerini yıkmaya başlaması ve Nasrallah’ın canına kasteden başarısız bir saldırı gerçekleştirmesiyle birlikte Hizbullah roket saldırılarını Hayfa’ya doğru genişletti.

İşin başında, Hizbullah’ın askeri eylemlerinde, İsrail’in aşırı orantısız tepkisini haklılaştıracak hiçbir şey yoktu. Lübnan’ın İsrail ile uzun süredir devam eden sınır sorunu vardı: 2000 yılında Başbakan Ehud Barak döneminde, İsrail Güney Lübnan’dan çekilirken Dov Dağı’nın yanında Şaba Çiftlikleri olarak bilinen küçük bir toprak parçasını elinde tutmuştu. İsrail bu toprağın tarihsel olarak Lübnan’a değil de Suriye’ye ait olduğunu iddia ediyor; fakat hem Suriye hem Lübnan bunu reddediyor. Lübnan hükümeti bu bölgedeki gerilimi azaltmak ve Birleşmiş Milletler kararlarının uygulanmasına dair ülke içinde yürüyen müzakerelere yardımcı olmak amacıyla Güney İsrail’in Lübnan’daki gerilimin merkezi olan bu topraklardan çekilmesi için ABD ve diğer yerlere defalarca başvurdu. Bu tarz bir başvuru son olarak Nisan 2006 ortasında, Washington’da Lübnan Başbakanı Fuad Sinyora ve George Bush görüşmesinde gündeme geldi.[4] İsrail’in geri çekilmesinden bu yana geçen altı

senede, Hizbullah ve İsrail ordusu arasında sınır olayları ve her iki tarafın, daha ziyade İsrail'in, şimdi Hizbullah'ın yaptığı tarzda ateşkes ihlalleri gerçekleşmişti. Daha önceki olayların hiçbiri, İsrail'in geri çekilmesinden bu yana tamamıyla sakin olan Kuzey İsrail'in Katyuşa bombardımanına maruz kalmasıyla sonuçlanmamıştı. İsrail için bu durumu da daha öncekiler gibi, en fazla lokal bir misillemeyle, ya da mahkûm değişimiyle, hatta sınır sorununu tamamen çözüme girişimiyle idare etmek mümkündü. İsrail bunun yerine topyekûn bir savaşı tercih etti. Peretz'in de dediği gibi: Amaç, bu olayın, yaptıkları saldırıdan pişmanlık duymayan tek bir Hizbullah üyesi bile kalmayacak şekilde, Hizbullah'ın fena bir biçimde mağlup edilmesiyle sonlanması idi (Harel, 2006).

İsrail hükümeti, daha en başından beri bir saldırı başlatmasının İsrail'in kuzeyini ağır Katyuşa füzesi bombardımanına açık hale getireceğini biliyordu. Bu, hükümetin çarşamba günü ilk toplantısında açık bir şekilde tartışılmıştı: "Hizbullah'ın İsrail saldırılarına ağır roket saldırısı ile karşılık vermesi olasıdır. Böyle bir durumda İsrail Savunma Kuvvetleri kara kuvvetlerini Lübnan'a gönderebilir" (Harel vd., 2006). İsrail ordusu ve hükümetinin, planladığı kara saldırısını haklılaştırmak için, Kuzey İsrail'deki vatandaşlarının hayatlarını tehlikeye atmayı ödenmeye değer bir bedel olarak gördüğü sonucuna varmamak mümkün değil. Aynı çarşamba günü İsrailileri neler olabileceği konusunda hazırlamaya başladılar: Kıdemli bir subay "Binlerce İsrailinin kendisini kısa bir süre için Hizbullah roketlerinin tehdidi altında bulabileceği farklı bir gerçeklikle karşı karşıya olabiliriz," dedi. "Ülkenin merkezinde yaşayanlar da bu duruma dahil" (Harel vd., 2006). İsrail askeri yönetimine göre sadece Lübnanlılar ve Filistinliler değil, İsraililer de büyük bir askeri vizyonun sadece piyonları.

Olayların gelişme hızı (diğer birçok veri ile birlikte) İsrail'in, Lübnan'a karşı planladığı büyük savaş için "uluslararası koşulların olgunlaşmasını" uzun zamandır beklediğini gösteriyor. Tam da bu açıklanan hedefle, Şaron'ın ülkeyi ilk Lübnan Savaşı'na sürüklediği 1982'den beri, Lübnan'da "yeni bir düzen" İsraili yönetici askeri çevrelerin hayali. Hizbullah liderleri yıllardır gerçek uzun vadeli görevlerinin ordusu çok güçsüz olan Lübnan'ı korumak olduğunu savunmuşlardı. İsrail'in, Lübnan'a yönelik emellerinden hiçbir zaman vazgeçmediğini ve 2000 yılında Güney Lübnan'dan, Hizbullah direnişi sayesinde işgal çok pahalıya mal olduğu için çekildiğini söylemişlerdi. Lübnan halkı da bunları hatırlayabilecek yaştaki İsraililerin

bildiğini biliyor: İsrail'in kurucu lideri Ben Gurion'a göre, İsrail "doğal" sınırlarına kavuşmalı; bu sınırlar da doğuda Ürdün Irmağı ve kuzeyde Lübnan'ın Litani Irmağı. 1967'de İsrail, işgal edilmiş Filistin toprağındaki Ürdün Irmağı üzerinde kontrol sağladı fakat Litani sınırını kurma teşebbüsleri bu zamana kadar başarısızlıkla sonuçlandı. Lübnanlılar açısından bakıldığında İsrail'in bu planı ne zaman gerçekleştireceği bilinemez.

Israel/Palestine (2002, ss. 83-87, 204-206) adlı çalışmamda da iddia ettiğim gibi, İsrail ordusu 2000 yılında Güney Lübnan'ı terk ettiğinde, dönüş planları çoktan hazırды. 2002'ye gelindiğinde Hizbullah'a saldırma planları, saldırıyı muhtemelen Suriye ile bir savaşa kadar genişletme planları basında açıkça tartışılıyordu.[5] O zaman ABD Irak'la savaşa hazırlanıyordu ve bu planlar rafa kaldırılmak zorunda kalındı. Fakat 2006'da ABD yönetimindeki yeni-muhafazakârlar İran'a karşı "önleyici saldırı" seçeneği üzerine kafa yorarken İsrail'in planları sempati toplamaya başladı. İstihbarat kaynaklarına dayanan Seymour Hersh'e göre, "Başkan Bush ve Başkan Yardımcısı Dick Cheney, İsrail Hava Kuvvetleri tarafından Hizbullah'ın Lübnan'daki ağır silahlı yeraltı örgütlenmesine ve emir-komuta merkezlerine yapılacak başarılı bir bombalama kampanyasının İsrail'in güvenlik endişelerini gidereceğine ve ayrıca İran'ın nükleer çalışmalarını yok etmeye yönelik Amerikan önleyici saldırısı için bir ön hazırlık niteliği taşıyacağına inanıyor (Hersh, 2006). Hersh'ün bildirdiğine göre, yazın (Hizbullah'ın sınır saldırısından önce) birçok İsraili yönetici özellikle Başkan Yardımcısı Cheney ile görüşmeler yapmak üzere, "[b]ombalama operasyonu için yeşil ışık almak ve Birleşik Devletler'in ne kadar dayanabileceğini görmek için" Washington'ı birçok kez ziyaret etti.

Aslında bu konuda spekülasyon yapmaya gerek yok; çünkü en başından beri İsrail ve ABD resmi kaynakları bu konuda gayet açıktı. İsraili üst düzey bir yetkilinin 16 Temmuz'da *Washington Post*'a açıkladığı gibi "Hizbullah'ın sınır ötesi saldırısı 'çıkarların örtüştüğü', 'eşsiz bir fırsat' sağladı" (Wright, 2006). Gazete bu örtüşen çıkarların ne olduğunu şöyle anlatıyor:

ABD'nin büyük ölçekli amacı Hizbullah, Hamas, Suriye ve İran eksenini boğmaktır. Bush yönetimi bu eksenin Ortadoğu'daki stratejik oyun sahasını değiştirmek için kaynaklarını birleştirmekte olduğunu düşünüyor (Wright, 2006).

ABD için Ortadoğu, hegemonya kurma oyununu oynadığı “stratejik oyun sahası”. ABD, halihazırda Irak ve Afganistan’da hâkimiyetini koruyor. Mısır, Suudi Arabistan, Ürdün ve diğer birkaç devleti de işbirliği içinde olduğu dost rejimler olarak görüyor. Bu büyük dayanakla bile ABD hegemonyası tam olarak kurulmadı. İran, Irak Savaşı ile güçlendi ve efendinin emirlerini reddediyor. Arap dünyasında “dost rejimler” de dahil olmak üzere ABD’ye karşı artan bir öfke var. Bu öfkenin kaynağı sadece Irak’ın işgali değil, aynı zamanda Filistinlilere yönelik vahşi baskı ve ABD’nin İsrail’in politikalarına verdiği destek. Bush yönetiminin tanımladığı dört düşmanlı yeni eksen (Hizbullah, Hamas, Suriye ve İran) Arap dünyası tarafından ABD ve İsrail yönetimlerine karşı direnen ve Arap bağımsızlığından yana olan bir yapı olarak görülüyor. Bush’a göre, Ortadoğu’da tam bir ABD kontrolü sağlamak için sadece iki senesi var. Bunu yapmak için, her bir Arap’a, efendiye itaat etmenin hayatta kalmanın tek yolu olduğunu kabul ettirecek biçimde, bütün direniş tohumları mahvedici bir darbe ile ezilmeli. Eğer İsrail bu işi yapmakta istekliyse ve sadece Filistinlileri değil, Lübnan’ı Hizbullah’ı da ezecekse, o zaman, içeride Bush’un savaşlarına karşı artan bir kızgınlıkla bölünen ve belki de böyle bir amaç için ölecek yeni askerleri hemen gönderemeyen ABD, İsrail’e verebileceği bütün desteği verecek. 25 Temmuz’daki Kudüs ziyaretinde Rice’in da duyurduğu gibi burada “yeni bir Ortadoğu” söz konusu ve Rice, bu işin “üstesinden geleceğiz” diye Olmert’e söz verdi.

Üç haftayı aşan bir süredir, İsrail Lübnan’ı mahvederken ABD acil bir ateşkes sağlayacak bütün teşebbüsleri engelledi. *New York Times*’a göre ABD ancak, İsrail’in büyük taarruzunun başarısız olduğu aşıkârken ve “Hizbullah’ın, İsrail’in düşündüğünden çok daha korkusuz ve vasıflı bir düşman olduğu görüldüğünde” BM Güvenlik Konseyi’nden ateşkes çözümü çıkartmaya karar verdi (Hoge, 2006). Fakat çözüm için üretilen metnin son hali İsrail’in Lübnan’daki operasyonlarını sürdürmesine olanak sağlıyor. ABD, Lübnan’ın ilk önce Fransa tarafından desteklenen, İsrail güçlerinin ateşkes onaylanır onaylanmaz tamamen geri çekilmesine yönelik talebini reddetti (Hoge, 2006). Bunun yerine bulunan çözüm ise sadece “Lübnan’ın İsrail güçlerinin Güney Lübnan’dan acilen çekilmesi isteğini göz önünde bulundurmaktı” (Hoge,2006, s.5). İşleyen maddelerinde ise İsrail’in geri çekilmesinin UNIFIL güçlerinin yerleştirilmesinden sonra başlayacağı belirtiliyor ki bu da ancak “tam ateşkes” karşılığında başlayabilecek (BM Güvenlik Konseyi 1701 sayılı Kararı, Madde 2) Sağlanması muhtemel bu tam ateşkes tamamen sürüncemede

bırakılıyor, çünkü kararların en kati maddesi, asimetrik bir ateşkes çağrısında bulunuyor:

[Güvenlik Konseyi] özellikle Hizbullah'ın bütün saldırılarını acilen durdurması ve İsrail'in taarruza dayalı bütün askeri operasyonlarını durdurması temeline dayanan tam bir ateşkes çağrısında bulunuyor (BM Güvenlik Konseyi 1701 sayılı Kararı, Madde 1).

Hizbullah'tan bütün saldırılarını durdurması istenirken, İsrail'in durumunda savunmaya yönelik ve taarruza dayalı operasyonlar ayrımı yapılıyor. Bu mevcut savaşta ABD, standart Batı söylemini yeni bir zirveye taşıyor: İsrail'in saldırıları her zaman sadece savunmaya yönelik olmuştur. İsrail ordusu, ateşkesten sonra Hizbullah'a yönelik saldırılarının, Güvenlik Konseyi kararlarına uyan, savunmaya yönelik operasyonlar olduğunu bildirmiştir. Mevcut uluslararası düzende, ABD'nin de desteğiyle, İsrail'in Lübnan'a ve Filistin halkına yönelik saldırıları rahatça devam edecektir.

Kaynakça

Erlanger, S. (7Ağustos 2005). US presses Israel to smooth the path to a Palestinian Gaza [ABD İsrail'i Filistin Gazze'sine giden yoldaki pürüzleri gidermeye zorladı]. *New York Times*.

Fishman, A. (30 Haziran 2006). Who is for the elimination of Hamas? [Hamas'ın yok edilmesine kimler taraf?]. *Yediot Aharonot*.

Harel, A. (7 Nisan 2006). IDF and Qassams/Zero Tolerance [IDF ve Qassamlar/Sıfır Tolerans]. *Ha'aretz*. Harel A. ve Regular, A. (10 Nisan 2006). IDF: Hamas about to rein in Qassams [IDF: Hamas Qassamları dizginlemek üzere]. *Ha'aretz*.

Harel, A. (12 Temmuz 2006). Israel prepares for widespread military escalation [İsrail geniş kapsamlı bir askeri tırmanış için hazırlanıyor]. *Ha'aretz* internet bülteni.

Harel, A., Benn, A. ve Alon, G. (13 Temmuz 2006). Gov't okays massive strikes on Lebanon [Hükümet Lübnan'a kitlesel saldırıları onayladı]. *Ha'aretz*.

Hersh, S. M. (21 Ağustos 2006). Watching Lebanon-Washington's interests in Israel's war. [Lübnan'a bakış: İsrail'in savaşında Washington'un çıkarları]. *New Yorker*.

Hoge, W. (14 Ağustos 2006). US shift kicked off frantic diplomacy at UN [ABD yönetimi BM'de çılgın bir diplomasi başlattı]. *New York Times*.

Khoury, J., Harel, A. ve Hasson, N. (14 Temmuz 2006). Over 100 Katyushas hit North [100'den fazla Katyuşa kuzeyi vurdu]. *Ha'aretz*.

Myre, G. (9 Temmuz 2006). Rockets create a 'balance of fear' with Israil, Gaza residents say [Gazze Sakinleri, roketlerin "koru dengesi" yarattığını söylüyor]. *New York Times*.

Reinhart, T. (2002) *Israel-Palestine - how to end the war of 1948*. Seven Stories Press.

Reinhart, T. (2006). *The Road map to nowhere-Israel Palestine since 2003* [Hiçbir yere yol haritası-2003'ten itibaren yol haritası]. Verso.

Stern, Y. (13 Temmuz 2006). Nasrallah: Esir alınan askerler sadece antlaşma ile serbest kalabilir. *Ha'aretz*.

Weitz, G. (8 Ağustos 2006). To Beirut if necessary [Gerekirse Beyrut'a]. *Ha'aretz Magazine*.

Wright, R. (16 Temmuz 2006). Strikes are called part of broad strategy [Hava saldırıları daha geniş kapsamlı bir saldırının parçası olarak değerlendirildi]. *Washington Post Pazar*, A15.

[1] Tanya Reinhart Tel Aviv Üniversitesi'nde dilbilimi ve medya çalışmaları ordinaryüs profesörüdür ve İsrail akşam gazetesi *Yediot Aharonot*'un köşe yazarıdır. 2002'de yayımlanan *Israel/Palestine - how to end the war of 1948* adlı kitabı geçen sene Seven Stories Press tarafından yeniden basılmıştır. Yeni kitabı *The Road Map to Nowhere* Temmuz 2006'da Verso Yayınevi tarafından yayımlanacaktır.

[2] Ayrıca bkz. Fishman, A. (21 Haziran 2006). The safety-catch released [Emniyet kanadı rahatladı]. *Yediot Aharonot*; Benn, A. (Haziran 2006). An operation with two goals [İki hedefli operasyon]. *Ha'aretz*.

[3] Birleşik Devletler yönetiminin şu andaki duruşuna dair ayrıntılı bir araştırma için bkz. Ori Nir, Seen Backing Israeli Moves To Topple Hamas [Hamas'ı devirmeye yönelik İsrail taktiklerinde gerileme görüldü]. *The Forward*, 7 Temmuz 2006,

<http://www.forward.com/articles/8063>.

[4] (16 Nisan 2006). "Lebanese PM to lobby Pres. Bush on Israeli withdrawal from Shaba" [Lübnan Başbakanı Başkan Bush'la İsrail'in Şaba'dan çekilmesi üzerine görüştü], Reuters, *Ha'aretz*:

"Lübnan Başbakanı ABD Başkanı George Bush'tan İsrail'in sınırlarından çekilmesi ve böylece kendi hükümetinin bütün Lübnan'daki otoritesini sağlaması için İsrail üzerinde baskı kurmasını istiyor... Sinyora 'İsrail, Şaba Çiftlikleri'nden çekilmeli ve hava ve kıta sahası ihlallerini durdurmalı' dedi. Bu, eğer Lübnan hükümeti 'silah bulundurma konusunda ülkedeki tekel olacaksa' elzem bir şey diye ekledi... Sinyora 'Lübnan'ın bir şekilde başkalarının bahçesindeki top olmaması ya da ... başkalarının bölgedeki çatışması için bahçe olmaması bakımından başkan Bush'un desteğinin aranması çok önemlidir' dedi. Lübnan'daki rakip liderler, ülkedeki 1975-1990 iç savaşından sonra gerçekleşen bu en kötü politik krizin çözülmesini amaçlayan 'ulusal diyalog' için birleşti. Kilit bir konu Hizbullah'ın silahsızlandırılması... Şii Müslüman grup Şaba Çiftlikleri'nin kurtarılması ve Lübnan'ın İsrail tehdidinden korunması için silahların gerekli olduğunu söylüyor."

[5] Ayrıca bkz. Reinhart, T. How Israel left Lebanon? [İsrail Lübnan'I nasıl terk etti?].

<http://www.tau.ac.il/~reinhart> adlı siteden alındı.